

RENDICIÓ DE COMPTES

CINC MESOS DESPRÉS DEL TRENCAMENT DE GOVERN

(ASSEMBLEES DEL 29/07/2021 AL 19/12/2021)

D'on venim: El trencament del Pacte de govern

El juliol va acabar amb una sensació de decepció, preocupació, buit, també orgull i, perquè no, també d'un cert alliberament. Amb l'acord dels dos socis majoritaris del govern de la Paeria, ERC i Junts, per retirar-li les competències al regidor del comúdelleida responsable d'Habitatge i Transició Ecològica, Sergi Talamonte, per la seva posició en relació al projecte de macrocentre comercial de Torre Salses, el Pacte d'Entesa quedava trencat i el comúdelleida sortia del govern tripartit.

La defensa ferma de la nul·litat del projecte urbanístic lligat a Torre Salses, tot i formar part del Pacte d'Entesa que deia que "vetllarem pel comerç de proximitat aturant projectes com el de Torre Salses", va suposar la nostra expulsió d'un govern que ja anava acumulant tensions.

Des del comúdelleida, ja havíem traslladat el malestar en aspectes diversos de la tasca de govern:

- la poca ambició en les polítiques de reducció de la mobilitat contaminant
- la poca disponibilitat a explorar taxes municipals a grans empreses o millores en el cobrament d'impostos, que poguessin pal·liar les polítiques d'austeritat
- l'aplicació d'unes retallades pressupostàries inevitables per sanejar els horrorosos comptes heretats, però aplicades sense un clar criteri de prioritització de despeses i inversions
- les divergències en polítiques socials, on hem trobat a faltar l'impuls decidit d'un canvi de model que, entre d'altres coses, impliqui una descentralització dels recursos d'inclusió social
- la pervivència de pràctiques clientelars en la gestió dels recursos públics, que la regidora del Comú responsable de Lluita contra la Corrupció, Elena Ferre, va entomar fent públiques aquestes pràctiques, a desgrat del soci implicat, Junts.

A aquestes tensions i al cas de Torre Salses s'hi va afegir el desencentre en quant a les dinàmiques de funcionament del govern. Des del **comúdelleida** enteníem que, en un govern tripartit, els diferents socis havien de poder expressar els seus posicionaments, incloses les divergències, des de la lleialtat al pacte de govern. ERC i **l'alcalde van considerat més greu expressar crítiques que no pas els motius darrera aquestes crítiques, confonent, al nostre entendre, lleialtat amb submissió.**

TASCA FETA

Recordem que a [l'Assemblea del comúde lleida del 16 de maig de 2021](#) es va acordar un itinerari a seguir en aquest equador del mandat.

El màxim òrgan del Comú de Lleida va fixar com a necessari el compliment dels compromisos troncats del Pacte d'Entesa, posant com a prioritats irrenunciables:

- la garantia de desenvolupament de les polítiques de participació, transició ecològica i habitatge que veníem impulsant;
- un pla de xoc i un pla integral d'inclusió en les polítiques socials;
- aturar Torre Salses i apostar pel desenvolupament de l'ARE i el Pla de l'Estació
- la remunicipalització de la zona blava i el canvi del model de mobilitat;
- una gestió del sanejament econòmic des de la cerca de nous ingressos més justos i un estalvi marcat per criteris polítics, no de quotes de poder.

Aquestes prioritats han continuat marcant l'acció del grup municipal un cop fora del govern, a través de propostes a les comissions informatives i Ple i, com a aspectes destacats d'aquest període, en la negociació de les ordenances fiscals i dels pressupostos.

Propostes a les comissions informatives i mocions al Ple

El comúde lleida ha presentat diverses propostes, que han estat aprovades, en relació a:

- Retirada dels plàstics als mercats no sedentaris i neteja del mercat central
- Millores de la il·luminació als carrers
- Ampliació de la xarxa de vianants: carrers Pi i Margall i Alfred Perenya i zona de vianants als voltants de Ricard Vinyes
- Ampliació de la xarxa de mesurament de la contaminació i publicitat de les dades disponibles
- Revisió del protocol d'atenció a persones en situació de vulnerabilitat
- Ampliació del període d'acollida de temporers
- Control de la proliferació de les cases d'apostes i publicitat d'apostes on-line
- Retirada d'amiant abandonat a l'Horta
- Esmenes a l'ordenança de mobilitat

- Lluita contra les violències masclistes: presentació d'una moció que finalment es va convertir en un manifest institucional. I presentació d'un prec per no fer contractes ni subvencionar mitjans de comunicació que incloguin anuncis de prostitució, donant continuïtat a les propostes que ja havíem fet al 2018
- Propostes a les taules per a l'elaboració del nou Pla municipal de Polítiques d'Igualtat de Gènere, sent l'únic partit polític que ha participat tant amb propostes com amb presència a les sessions de treball

D'entre altres temes impulsats pel govern, destaquem tres projectes:

La nostra aposta per **remunicipalitzar el servei de zona blava**, ha fet un pas més amb l'adjudicació del contracte per l'assessorament i acompanyament del procés de municipalització.

Per contra, el ple ha aprovat, amb el nostre únic vot en contra, el projecte de creació d'un **càmping a Les Basses** que suposa una privatització de la millor part del parc, mentre que es deixa per l'ús públic la part més degradada, que compta amb menys vegetació.

Finalment, en relació a l'equipament de Pardinyes, el comú ha estat intentant negociar amb el govern una revisió del projecte per tal de redimensionar l'equipament fent-lo més petit, en la mesura que s'inclogui en una xarxa de recursos que contempli: un altre equipament col·lectiu, més pisos per a programes de housing first per a la part d'inclusió social, més pisos per a temporers com els que es van posar en marxa aquest darrer estiu, més col·laboració amb municipis de la plana per afrontar conjuntament l'acollida de temporers. En aquest sentit, s'ha aconseguit incloure recursos per a aquesta xarxa dins el pressupost de 2022, i el govern ha anunciat que el nombre de places per a programes d'inclusió no superarà les 70.

Els dos temes centrals del darrer trimestre, però, han estat la negociació de les ordenances fiscals i la dels pressupostos.

ORDENANCES FISCALS

5 claus de les propostes per a les ordenances fiscals

- 1 Que les elèctriques i telecos paguin el que toca per ús del domini públic
- 2 Que l'Església pagui IBI, excepte per als immobles que usa per culte o per fins socials
- 3 Més progressivitat i atenció a les persones vulnerables en l'IBI, impostos de residus i altres
- 4 Bonificar el porta a porta, els vehicles no contaminants i l'eliminació del plàstic
- 5 Facilitar l'ús dels espais municipals a les entitats sense ànim de lucre

A les ordenances fiscals, hem defensat impostos i taxes municipals que serveixin per impulsar la transició ecològica, la progressivitat i justícia fiscal i per promoure el dret a l'habitatge i a la participació cívica.

Després de la negociació [més detalls [aquí](#)] vam assolir l'**acord per a les ordenances fiscals** que en resum va quedar així:

No apretar més a les famílies, millorar ingressos amb taxes a grans companyies elèctriques

L'acord amb el govern contempla una **millora del sistema de taxació a les empreses elèctriques per garantir que se'ls cobra efectivament el que els correspon** per l'aprofitament que fan de l'espai de domini públic. Amb això es pot aconseguir un increment d'ingressos que permet que no es pugi el rebut d'escombraries als habitatges, per poder fer front al increment de preu del servei per a l'ajuntament.

Promoure el Porta a Porta

Per altra part, l'acord inclou també la **introducció d'un sistema bonus/malus en la taxa de residus per a les llars de les zones porta a porta**. Això permetrà bonificar la taxa a aquelles llars que participin activament en aquest sistema de recollida selectiva, i penalitzar a les que no ho facin. En el capítol de promoció d'una millor gestió de residus necessària per a la transició ecològica, també s'introdueixen millores en la bonificació d'ús de la deixalleria, per promoure'n l'ús.

Progressivitat i impuls de drets

L'acord inclou també algunes de les propostes que havíem plantejar per millorar la progressivitat de les taxes municipals i per completar l'impuls a les polítiques d'habitatge. Pel que fa al primer punt, l'acord no inclou algunes de les propostes del comú d'alleida, però sí que s'incorpora el compromís de **revisar la taxa del cementiri per bonificar a les famílies en funció de la renda**. Sí que vam aconseguir que es

revisés l'increment lineal del preu de l'aigua i se substituís per una pujada amb un impacte mínim per a la majoria de llars. En relació al dret a l'habitatge, s'introdueixen algunes mesures per desincentivar els pisos buits, amb **recàrrecs a l'IBI de tots els pisos buits dels grans tenidors** (fins ara només s'aplicaven a partir del segon pis buit), i la nova taxa de residus a solars sense edificar i que no estiguin cedits a l'ajuntament per a activitats d'ús comunitari. Així mateix, s'incorporen **bonificacions per a la masoveria urbana i cooperatives d'habitatge** i per a immobles on es desenvolupin activitats de caràcter social.

Per tant, podem dir que vam assolir un bon acord amb el govern per a les ordenances fiscals de 2022.

Valorem també positivament les novetats que va introduir el govern per **simplificar la relació de la ciutadania amb l'ajuntament en la gestió tributària** o la gratuïtat dels tràmits d'empadronament als punts OMAC dels centres cívics de barri.

PRESSUPOSTOS

Els pressupostos ens han portat de cap en els dos darrers mesos de l'any. Després de la negociació, va arribar un punt en que el comú d'Alcaldia estava disposat a donar via al tràmit pressupostari, malgrat que encara calia introduir alguns canvis substancials per poder comprometre el nostre vot favorable al ple. Aquesta intenció, es va veure truncada quan, tot just signat l'acord de pressupostos, ja començaven els incompliments per part de Junts. Així doncs, aquest fet va capgirar la situació i també truncar el sentiment de confiança que portem tant temps intentant instaurar, de manera que finalment ens vam posicionar en una abstenció a l'aprovació inicial dels pressupostos municipals del 2023.

Acord de pressupostos

Dotar de recursos a la participació

Diners, equipaments, personal i processos per a un model de participació efectiu

Continuïtat dels plans de dinamització de barris a La Marionla-Turó de Gardeny, Centre Històric i Balàfia

Garantir els recursos econòmics per al nou Centre Cívic al Clot

Pressupost per a accions sorgides dels consells de zona i del consell de ciutat

A partir de les **demandes inicials que vam fer arribar al govern**, en la negociació de l'acord inicial vam aconseguir que el pressupost incorporés una bona part de les nostres propostes, tot i que finalment la manca de confiança en el seu compliment ens portés a l'abstenció.

Destaquem cinc punts clau de l'acord:

1. **Més pressupost per millorar l'estat de la ciutat:** millorar l'enllumenat i el manteniment de carrers i camins, més arbrat als barris...
2. **Més impuls a les polítiques de participació:** Finançament per fer realitat el Centre Cívic del Clot i per desenvolupar accions sorgides dels consells de barri
3. Compromisos polítics i pressupostaris per **reforçar i reorientar les polítiques d'atenció social**, amb més equipaments, revisió de protocols i descongestió de l'atenció ara concentrada al Centre Històric.
4. Compromisos per **accelerar les accions de canvi de model de mobilitat:** més vianalitzacions, reducció de velocitat dels cotxes, nou contracte d'autobusos
5. Mesures per reorganitzar dotacions de personal, per **millorar la gestió d'aquestes prioritats** i per garantir la política de sancions en l'àmbit de l'habitatge i la neteja de la ciutat

Mesures concretes que s'inclouen en l'acord i que han quedat incorporades al pressupost:

- Més inversió social per desenvolupar l'acció social i polítiques d'inclusió que deixin enrere el model actualment vigent, insuficient i concentrat en un sol barri. En aquest apartat s'inclouen mesures per augmentar els equipaments col·lectius i els pisos per garantir el dret a l'habitatge, i el compromís de millorar els protocols de detecció i atenció a les situacions de pobresa
- Més despesa en el manteniment i l'enllumenat de l'espai públic: carrers i camins en bon estat a tots els barris i a l'Horta i eliminació dels punts mal il·luminats
- Més recursos per a la participació ciutadana: manteniment dels equips de dinamització dels barris, recursos per a accions sorgides dels consells de zona i la despesa necessària per fer realitat el centre cívic al Clot.
- Es posa data a alguns compromisos en el canvi del model de mobilitat que ja fa massa que esperem, amb actuacions que no hauran d'esperar als fons europeus. Aquí s'inclou la reducció de velocitat dels cotxes, l'ampliació de les zones i carrers per a vianants i la preparació d'un nou contracte del servei de busos, per tenir un transport públic més eficient
- El reforç econòmic i de personals de l'Agència de l'Energia i les polítiques de transició energètica que ja s'havien posat en marxa però que han d'esdevenir més centrals en la gestió municipal
- El compromís de sostenir el ritme de plantació d'arbres a la ciutat, donant prioritat als barris amb més mancances.
- Dotació de personal per garantir l'acció en habitatge, transició energètica i arbrat i jardineria

- Reestructuració del departament sancionador, per garantir la gestió de les sancions relacionades amb la garantia del dret a l'habitatge i la neteja de la ciutat
- Millores de gestió per augmentar el control dels serveis externalitzats

Perquè ens vam abstenir, primer al pressupost, després a la qüestió de confiança

La negociació de pressupostos ja va ser agredolça. **Es van aconseguir coses, però es tractava de compromisos que, de fet, ja haurien d'haver estat en el pressupost d'un govern que diu que manté el seu compromís amb el Pacte d'Entesa.** Les mesures que vam aconseguir incorporar se centraven tres àmbits: polítiques socials, participació i transició ecològica, que implica mobilitat, transició energètica i arbrat, a més d'altres mesures de millora de l'estat de la ciutat. Totes les mesures, perfectament alineades amb les polítiques que es van fixar en el Pacte d'Entesa, que el govern diu que encara manté, però en les quals està avançant molt poc i que no havia inclòs en la seua proposta inicial.

Des de fora de govern, després de la sortida forçada al juny, **tornàvem a estar donant suport al govern per intentar salvar uns mínims de les polítiques de canvi que havíem pactat i que perden força progressivament.**

Les mostres de falta de compromís en l'acord

En els dies posteriors a la signatura de l'acord, que el govern va voler escenificar amb molta cura estètica, **vam veure com es produïen diversos fets que ens mostren que potser sí que l'acord era això, una escenificació, amb poca realitat darrera.**

La participació com a eix vertebrador de totes les polítiques municipals (punt 2 del pacte d'Entesa) tornava a quedar tocada. Des de la regidoria, Iluny d'assumir l'acord de manteniment (ja no reforç) dels plans de dinamització de la Mariola, Centre Històric i Balàfia, s'anunciava que el personal dedicat a aquests plans s'hauria de dedicar a altres tasques. L'audiència pública sobre l'atenció al sensellarisme i el Consell de Ciutat se celebraven amb unes dinàmiques gens participatives i sense aconseguir el que també diu el Pacte d'Entesa (punt 16), una política municipal més propera als barris, amb fórmules d'implicació ciutadana en la gestió del seu barri i equipaments.

En la mateixa audiència pública sobre l'atenció al sensellarisme, la regidora de les Persones, Comunitat i Agenda 2030 perdia l'oportunitat de mostrar un compromís clar amb les mesures de l'acord de pressupost per anar cap a un model de descentralització dels recursos d'inclusió social. Un model de xarxa de recursos que el govern diu que vol impulsar però que no havia pressupostat i que, un cop incorporat a l'acord, la regidora no va saber/voler explicar amb claredat, mostrant que segurament **no tenia assumit que l'acord implicava una certa correcció en el rumb de les polítiques socials que ve desenvolupant.**

Còmplices de l'escenificació?

Davant aquests fets, el comú d'el·leida podia seguir «tragant» per responsabilitat, perquè els pressupostos són de gran importància per la ciutat, perquè ja havia participat en l'escenificació de l'acord... O podia, com va fer, **traslladar al govern que l'acord estava quedant en paper mullat des del primer dia i que així ens resultava impossible votar-hi a favor.** Que havien de prendre mesures per restablir l'acord. El que va oferir el govern per restablir la confiança van ser alguns canvis en l'àrea de participació i, sobretot, nous compromisos de coordinació, de seguiment de l'acord, que **l'únic que ens garantien és que tindríem un nou espai per queixar-nos dels més que previsibles incompliments, no pas mecanismes per corregir-los.** Perquè el primer incompliment ja no s'estava corregint.

Aquesta ha estat **la gota que ha vessat el got de la desconfiança acumulada** amb uns socis que ja fa més d'un any que ens van prometre la reducció de velocitats a carrers que encara estan a 50; que ja van prometre la vianalització de carrers, però no l'han pressupostat ni inclòs als projectes Next Generation. Que ja fa mesos que ens parlen d'una xarxa d'inclusió social però que no n'havia pressupostat el desplegament, i que es resisteix a adaptar el projecte d'equipament de Pardiniyes tenint en compte el desplegament d'aquesta xarxa amb més recursos. Fa temps que prometen participació com a eix transversal, però l'assignen a una regidoria, la de mercats, que no hi té res a veure. I a una regidora no hi ha mostrat cap interès i que actua en la línia contrària al que s'acabava de pactar. Que parla de la recuperació dels barris i de posar-los als centres, però que no ens ha sabut explicar quins projectes de regeneració de barris està treballant per als fons que estan anunciats per a aquests fins. Que ja va prometre espais de coordinació regular quan es va trencar el govern a tres, però que no els ha fet efectius...

O bany de realitat per passar una pantalla esgotada?

L'abstenció és doncs un ja n'hi ha prou. Que el comú no seguirà sent comparsa d'uns socis de govern que no estan volent o sabent complir la promesa de canvi que hi havia al pacte d'Entesa. Mentre érem a govern, la capacitat executiva si més no en les àrees de la nostra competència podia compensar molts gripaus. Fora de govern, no. Ja no. La responsabilitat no se'ns pot demanar només a nosaltres, un grup a l'oposició amb dos regidors de 27. **La responsabilitat és del govern,** que ha confiat massa en poder anar sostenint el nostre suport amb promeses i bones paraules, **escenificant que segueix sent un govern de canvi, quan realment les seues polítiques s'estan quedant en recanvi.**

Dins el comú la decisió no ha estat fàcil, entenent que genera un embolic més dels polítics que tenen farta a molta ciutadania. Però finalment vam valorar que pitjor és mantenir una ficció que no arregla les coses.

Esperem que amb aquesta crisi, el govern i també la resta de grups, assumeixin que estem en una nova situació. Que precisament pels grans reptes que tenim endavant, cal decidir si seguim en l'escenificació per a anar tirant fins a final de mandat sense un projecte coherent al govern. O si som capaces, en primer lloc el govern, també la resta, no només el comú, de generar polítiques i nous acords que realment afrontin amb

valentia els problemes i reptes de la ciutat. **El govern en té l'oportunitat amb la qüestió de confiança que ha anunciat i un pressupost que acabarà tirant endavant. Per treure'n tot el rèdit, però haurà de resoldre les contradiccions internes que té i aconseguir els suports externs (polítics i socials) que li manquen.**